

Uredništvo: Ljubljana, Kranjska
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Kranjska ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
vsa ponedeljek jutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.—, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.— mesečno.
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhaja
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

ITALIJA ŠE NI ZADOVOLJNA

V Rimu izjavljajo, da je vrnitev Aksuma Abesiniji nemogoča — Na pariške predloge bo Mussolini odgovoril šele ob sestanku sveta DN

Rim, 15. decembra. AA. Diplomatski dopisnik agencije Stefani poroča: Rimski politični krogi beležijo z velikim pesimizmom, da sankcijska kampanja proti Hoare-jevemu-Lavalovemu načrtu za t. n. otežuje položaj in zmanjšuje možnost sporazuma. Razen tega vsebujejo ti predlogi tudi nekatere, ki Italijanski javnosti ne zadovoljujejo. Tako je na primer prebivalstvo mesta Aksuma samo pozvalo Italijane, naj zasedejo mesto. Pristanišče Asab so Italijani že prej ponudili Abesiniji kot svobodno luko, vendar pa ga je odklonila. Tigra je po večini hribovita, ograden je pa malaričen ali puščajski in zato ni posebno primeren za kolonizacijo. Razen tega niso trgovinske koncesije južno od 8. stopinje severne širine posebno prida.

O francosko-angleških mirovnih pogojih piše »Giornale d'Italia« med drugim: Ti pogoji se ne morejo označiti kot zadovoljivi niti primerni za pričetek kakih razgovorov, ker ne upoštevajo zadostno vseh dejanskih italijanskih potreb in tudi ne raznih pogojev, ki so se pojavili po pričetku italijanske akcije, potrebne zaradi splošne abesinske mobilizacije. Ne da bi se spuščali v podrobnosti, se more n. pr. reči, da je praktično vrnitev mesta Aksuma in okolice Abesiniji nemogoča, ker se je tamoešnje prebivalstvo Italiji prostovoljno podvrglo. Pot, za določitev podlage pričetku pogajanj se zdi dolga in negotova. Po teh kratkih ugotovitvah se o vsebini pariških mirovnih predlogov ne more ničesar nadaljnje reči.

»Giornale d'Italia« svari pred vsakim optimizmom gotovih inozemskih pogovov ter izjavlja da se po Mussolinijevem govoru v soboto teden ni nič izpremenilo ker se razvoj italijansko-abesinskega spora razpleta dalje in se ojaške operacije nadaljujejo. Razen tega traja gospodarsko obleganje Italije po sankcijah še dalje.

Sestanek velikega fašističnega sveta

Rim, 15. decembra. o. Istega dne, ko bo v Zenevi razpravljal svet Društva narodov o pariških mirovnih predlogih 18. t. m., se bo sestel v Rimu k sebi veliki fašistični svet, na kateri bo sestavljen službeni odgovor italijanske vlade na te mirovne predloge. Kakor trdijo, bo Mussolini ob tej priliki zahteval gotova pojasnila od Francije in Anglije.

Abesinski cesar proučuje predloge

Addis Abeba, 15. decembra. AA. Abesinski cesar se je včeraj mudil v Desiju in podrobno proučeval angleško-francoske mirovne predloge s svojimi inozemskimi svetovalci, ki jih je poklical iz prestolnice in so se z letalom pripeljali v Desie. O izidu tega proučevanja ni še nikakih poročil. Drži le to, da gledajo v prestolnici zelo kritično na te mirovne predloge, ker mislijo, da se z njimi postopa z Abesinijo tako, kakor da bi že bila izgubila vojno.

Zakulisne borbe v Zenevi

Zeneva, 15. decembra. o. Iz dobro poučene vira se doznava, da krožijo v krogih

Društva narodov vesti, po katerih se smatra kot neobhodna potreba popolna ustavitve sovražnosti na frontah v vzhodni Afriki, preden bi se mogla pričeti italijansko-abesinska mirovna pogajanja. Pri tem poudarjajo, da je to eden izmed glavnih pogojev, ki jih nalagajo prevzete dolžnosti vsem članicam Društva narodov. Če bi se dopustil ta postopek bi to pomenilo, da sta se morala Društvo narodov in sistem o kolektivni varnosti ukloniti pred močnejšo silo. V Zenevi se vodijo hude zakulisne borbe, zlasti med delegati malih držav, ki nočejo ničesar čuti o kakršnihkoli koncijah Italije na račun Abesinije.

Francozi o angleški Beli knjigi

Pariz, 15. decembra. AA. Današnji »Petit Parisien« piše o britanski »Beli knjigi« in pravi med drugim, da dokumenti, zbrani v njej še jasneje kažejo, da Velika Britanija in Francija nikakor nista nameravali v italijansko-abesinskem sporu pritisniti na DN ali pa mu vsiliti vojo voljo.

»Echo de Paris« poudarja v zvezi s tem resnost vprašanj, ki čakajo svet DN. Za DN se pojavlja vprašanje, ali naj v današnjem položaju ostane zvest določbam čl. 10 pakta DN ali pa je v korist čim prejšnje likvidacije vojne, da brskira ta člen, ki jamči teritorialno nedotakljivost vseh držav članic DN. List vprašuje, ali bo Velika Britanija pristala na to, da se odrede dejanski hegemoniji, ki jo od letos izvršuje v Zenevi. Ako Velika Britanija ostane pri tem stališču, se vprašuje list, nastane vprašanje ali bo možno preprečiti polom DN. Naposled vprašuje, kakšno stališče bodo zavzele posamezne države od prepovedi izvoza petroleja.

Volitve na Jezici

Jezica, 15. decembra. Pri današnjih občinskih volitvah v občini Jezici je bilo 956 volilnih upravičencev. Glasovalo jih je 683. Kandidatna lista Franca Severja je dobila 547 glasov in 23 odbornikov, kandidatna lista Ignacija Dovča pa 136 glasov in 1 odbornika. Volitve so v splošnem potekle mirno in ni bilo nobenega incidenta.

Proslava stoletnice hrvatskega preporoda

Zagreb, 15. decembra. o. Včeraj in danes se je nadaljevala v Zagrebu proslava 100-letnice hrvatskega preporoda in hrvatske himne, ki se je pričela z odkritjem spomenika pesniku Mihanoviću pri Klanjcu in spominske plošče v Zagrebu. Današnja proslava je bila mnogo bolj skromna kakor odkritje spomenika. Sredi je govoril v dvorani bivšega Hrvatskega Sokola o hrvatskem preporodu univ. prof. dr. Fančev, zvečer pa je bila v gledališču predstava Lisinskega »Porinac«. Obe predstavi sta bili zelo slabo obiskani. V gledališču je govoril predsednik društva hrvatskih književnikov dr. Niko Andrić. Popoldne je bilo v dvorani trgovske industrijske zbornice manifestacijsko zborovanje najstarejšega hrvatskega društva »Matica Hrvatske«, na katerem je imel njen predsednik dr. Lukas značilen političen govor v hrvatskem duhu. Po zborovanju je bila slavnostna akademija v dvorani Zagrebskega zbora, ki je obsegala pestre koncertne točke, govorila pa sta na njej rektor univerze dr. Honcl in predsednik Matice Hrvatske prof. Lukas. Po akademiji je bil formalni manjši sprejod udeležencev, ki je manifestiral po mestu. Popoldne se je proslava nadaljevala v gledališču, kjer so predstavljali Zalski-Ogrizovičeve »Prve novine« in Lunačkov »Mir-ec«.

Obnova hrvatskih skavtov

Zagreb, 15. decembra. o. Danes je bilo obnovljeno delo Hrvatskega skavtskega saveza. Na današnjem zborovanju je bila izvoljena nova uprava z dr. Tomo Tomičem na čelu. Savez bo z pet obnovljenih hrvatskih skavtske čete v posameznih krajih. Hrvatski skavti se smatrajo bolj kot katoliška organizacija in nastopajo zlasti pri cerkvenih slavnostih. Današnjemu zborovanju so prisostvovali kot gosti nadškof koadjutor dr. Stepinac, dubrovniški škof dr. Carević, senjski škof dr. Burčić, kakor tudi zastopnik Katoliške akcije prof. Oršanić. Obnova Hrvatskega skavtskega saveza smatrajo v javnosti kot ojačenje klerikalne akcije na Hrvatskem.

Nove prekomasacije občin

Beograd, 15. decembra. p. Z odlokom notranjega ministra se kraj Gruča izloči iz občine Kostanjevica in priključi občini Št. Jernej ter kraj Grinci izloči iz občine Grbetinci in priključi občini Juršinci.

Samomor somborskega župana

Sombor, 15. decembra. p. Sredi je skočil pod vlak na progi med Somborom in Vinokom predsednik somborske občine dr. L. Z. Radić. Vzrok njegovega samomora ni znan.

Obisk turškega zunanjega ministra v Beogradu

Popolno soglasje Balkanske zveze v vseh mednarodnih vprašanjih

Beograd, 15. decembra. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je priredil danes ob 13. obed na čast turškemu zunanjemu ministru Tevfiku Ruždiju-Arasu. Po obedu sta predsednik vlade dr. Milan Stojadinović in turški zunanji minister Tevfik Ruždij Aras sprejela poročevalce listov. Pri tej priliki je Tevfik Ruždij Aras podal izjavo, v kateri pravi med drugim, da ni nikoli zamudil priložnosti, kadar so dogodki zahtevali, da se je ustavil v Beogradu in izmenjal misli s predsednikom vlade in zunanjim ministrom dr. Milanom Stojadinovićem v svrhu določitve skupnega stališča ne samo kot z zastopnikom države, ki je članica Balkanske zveze, temveč tudi države, katere interesi so isti kakor turški.

Turški zunanji minister ni prikrival, da so posebno sedanjim dogodkom zahtevali njegov prihod v Beograd, ker obstoje probleme, katerih naglo ureditev si žele vse države članice Balkanske zveze. Mednarodni položaj zahteva, da spremljamo dogodke z največjo pozornostjo.

Mi smo vedno vsako stvar resno proučili in naše smernice so inspirirane, kakor znano, z delom za mir in kolektivno sodelovanje, je dodal turški zunanji mini-

ster. Vedno smo soglasni z državnikom, ki vodi veliko Jugoslavijo, v kateri vidi Turčija svojo veliko zaveznico. Naši dve državi sta neločljivi in zvesto zdani ob ljem Balkanske zveze.

Glede položaja v Zenevi je g. Tevfik Ruždij Aras izjavil, da smemo s ponosom izjaviti, da izpolnjujemo vse svoje obveznosti, vendar pa nismo fanatiki in upoštevamo vedno dejanski položaj. Nato je izjavil predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, da se v celoti pridružuje izjavam, ki jih je podal turški zunanji minister dr. Tevfik Ruždij Aras. Dodal je še, da sta stališči obeh držav popolnoma enaki.

Ob 16. je turškega zunanjega ministra sprejel v avdijenco Nj. Vls. knez Pavle.

Ob 18.30 so se nadaljevali razgovori med predsednikom vlade in zunanjim ministrom dr. Stojadinovićem in turškim zunanjim ministrom dr. Tevfikom Ruždijem Arasom, ob 19.30 je bila intima večerja, ki jo je priredil v turškem poslastištvu turški poslanik na našem dvoru g. Hajdar Ali na čast zunanjemu ministru Ruždiju-Arasu, ki je nato ob 20.40 odpotoval iz Beograda.

Z abesinskega bojišča

Dočim se Abesinci omejujejo na četniške boje, se pripravljajo Italijani za novo ofenzivo

Addis Abeba, 15. decembra. AA. V pričakovanju, da bo svet Društva narodov zavrnil pariške mirovne predloge, se Abesinci še nadalje z vso odločnostjo upirajo nadaljnjemu prodiranju italijanske vojske ter se pri tem poslužujejo svoje že običajne taktike, da se izogibajo vsakemu spopadu večjih oddelkov. Le z manjšimi oddelki stalno napadajo italijanske transporte in izvidniške čete in upajo, da bodo tako Italijane zadržali vse do nove letne dobe, Italijani so očitno spoznali abesinske namene in so se odločili, da bodo nadaljevali svojo ofenzivo v pospešenem tempu, če sedanji poizkusi za mirovna pogajanja ne bodo uspehi.

Zdi se, da je bilo včeraj mirno na severnih bojiščih v Abesiniji. V času, ko je v Zenevi v razpravi mirovni predlog, kaže vse, da skušata obe vojski se stranki zavirati tempo svojih priprav in ostati v nekakem premirju, ki pa brez dvoma ne bo dolgo trajalo.

Abesinska vlada je odredila glede na nevarnost morebitnega letalskega napada na prestolnico, da morajo vse oblasti spraviti svoje arhive na varen kraj. Znamenito

skrivališče Menehikovega vojnega plana je sedaj prazno in je finančno ministrstvo sklenilo spraviti tja vse vrednostne papirje.

Italijanski komunike

Rim, 15. decembra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando je objavilo včeraj naslednji komunike št. 71:

Oddelek eritrejske vojske je pri izvidih v okolici Selikota trčil ob sovražne čete in jih pognal v beg.

Na drugih bojiščih ni bilo pomembnejših dogodkov.

Grof Ciano pozvan s fronte v Rim

Rim, 15. decembra. o. Minister za tisk in propagando grof Ciano, ki je bil kot prostovoljec v Abesiniji, se je danes vrčal na motorno ladjo »Viktorija«, ter se vrača v Rim, kakor zatrjujejo, ga je odpoical Mussolini, ker ga čakajo glede na zunanji politični položaj nujni posli v ministrstvu.

Ponesrečen beg razbojnika Urbanča

Skril se je v nekem seniku, a so ga kmalu izsledili in prijeli — Pri pobegu je nevarno poškodoval paznika

Novo mesto, 15. decembra. Kakor je javnosti znano, se je 29. oktobra zagovarjal pred okrožnim sodiščem 30-letni zloglasni zločinec, ropar in tat Jože Urbanč, doma iz Mrlice, srez Kravice. Obsojen je bil na deset let ječe s pravico pridržanja in trajno izgubo državljanjskih pravic. Urbanč se je dobro zavedal, kaj ta kazen pomeni. Letos v januarju se mu je že enkrat posrečil drznog beg iz zaporov, pa je zdaj spet poizkusil srečo. Znal pa je svoje misli skrbno skrivati in vedel se je tako kot rektno, da ni nihče opazil ničesar sumljivega.

Danes okrog 14.30 je jetniški paznik Ludovik Tešar kakor običajno pregledoval posamezne celice in se dalje časa zadržal pri Urbanču. Ko je zapuščal celico in šel proti izhodu, ga je Urbanč nepričakovano napadel. Še preden se je paznik zavedel, mu je zločinec potegnil izza pasu službeni bajonet in začel udarjati po paznikovem hrbtu. Tešar se je nekoliko ranjen zgrudil na tla. Imel je še toliko moči, da je zavpil na pomoč. Urbanč je to naglo izkoristil, vzjel pazniku ključke ter pobegnil skozi sobo 31 in odhod na vzhodno stran jetnišnice, kjer je odprl na hodniku nezamreženo okno, skozi katero se je pognal na prosto. Bil je v jetniški obleki in bos. Bežal je proti Seidlovemu travniku.

O njegovem drznem begu so bili nemudno obveščeni orožniki. Sled za beguncem v mehkem snegu je bila dovolj vidna. Orožniki pod vodstvom poročnika Kneževića so takoj biokirali ves okoliš in kmalu begunca izsledili na seniku g. Seidla nad njegovim mlinom. Urbanč se je zari globoko v seno. Orožniki narednik g. Gande in orožnik g. Tomić sta s pomočjo stavbenega mojstra g. Okrogliča in stražnika g. Šimončiča z vilami razmetavala seno in kmalu so zagledali Urbanča. Prodmetavanju sena je bil begunec ranjen na glavi in na roki, vendar poškodbe ni so nevarne. Orožniki so ga spravili v zapor okrožnega sodišča, kjer so ga vklekli v težke verige.

Pazniku Tešarju je nudili prvo pomoč primarji dr. Ignac Pavlič, nato so ga na prepejalji v bolnišnico usmilenih bratov. Tešar je dobil pet ran na hrbtu, od kat-

rih sta dve smrtno nevarni. O pobegu Urbanča je bil obveščen tudi predsednik okrožnega sodišča dr. Kavčič. V Novem mestu je ponovni pobeg Urbanča vzbudil veliko razburjenje med prebivalstvom, ki se je oddalnilo šele, ko je izvedelo, da so razbojnika spet prijeli.

Situacija v Beogradu

Beograd, 14. decembra. p. Predsednik izvršnega odbora JRZ g. Aca Stanojević je ostal še tudi včeraj v Beogradu in včeraj je dan nadaljeval konference z drugimi voditelji nove stranke. Posebno je bil opazen njegov sestanek z notranjim ministrom dr. Korošcem, ki se je vršil v ministrov kabinetu in ki je trajal izredno dolgo.

V prostorih Narodne skupščine je bilo precej mrtvo, ker ni zasedal noben klub in noben odbor in se je zaradi tega večina poslancev preko nedelje odpravila, pač pa so za jutri sklicane seje skupščinskih odborov za trgovinski zakon in za zakon o prekrških ter skupščinskega administrativnega odbora.

Ogorčenje španskih klerikalcev

Madrid, 15. decembra. AA. Gil Robles je izjavil, da vidi v najnovejši izpremembi vlade samo trenuten poraz svoje stranke in njej sorodnih elementov. Gil Robles in njegovi prijatelji ne verjamejo, da bi se nova vlada dolgo obdržala, vsekakor pa izjavljajo, da bodo stopili v najostrejšo opozicijo zoper novo vlado in da bodo delali za ustanovitev bloka desni. carskih strank.

Pričakuje se odgovodev parlamenta za 14 dni, to je do 30. decembra t. l. V tem času bi izšel dekret o razpustu parlamenta in o novih volitvah, ki bi se izvršile v ustanovnem roku 60 dni. Obenem bi izšel dekret o podaljšanju veljave sedanjega parlamenta za tri mesece.

Grafenauerjeva poslednja pot k počitku

Zasluznega borca za pravice koroških Slovencev so spremili k večnemu počitku rojaki iz vseh krajev slovenske domovine

Brdo pri Šmohorju, 15. dec.

Na prijaznem Brdu pri Šmohorju, kjer je poslanec Fran Grafenauer nastopil svojo zadnjo pot, so se včeraj in danes zbirale velike množice Slovencev iz vseh krajev Koroške, da spremiti svojega dolgoletnega vodjo k večnemu počitku. Ob krsti so se zbrali tudi množično Grafenauerjevi ožji in daljni sorodniki, prišli pa so tudi zastopniki Kluba koroških Slovencev iz Slovenije, med njimi dr. Julij Fellacher, Marica Spicarjeva in Julka Čučkova za ljubljanski pododbor, dr. Blaž Reichman kot zastopnik prevaljskega pododpora, dr. Hochmüller kot zastopnik mariborskega pododpora, dr. Janežič za Jesenice, inž. Janež Čuček za Celje in drugi. Zbrani zastopniki so položili na krsto več krasnih vencev, izmed katerih je bil najlepši z

napisom »Pozdrav prijateljev iz Jugoslavije«.

Iz preproste hiše, kjer je ležal na mrtvaškem odru, so prenesli poslanca Frana Grafenauerja na pokopališče ob 14. uri. Pred hišo žalosti je opravil pogrebne obrede domači župnik Janež Ebner, nato pa se je od pokopnika poslovil v imenu slovenske skupine narodnih poslancev beograjske skupščine poslanec Karel Doberšek iz Prevalj. Zaini sprejod je krenil na pokopališče, kjer se je od pokopnika najprej poslovil v slovenskem in nemškem jeziku župnik Ebner, nakar je domači pevski zbor pod vodstvom Urha Ravša zapel »Blagor mu«, pevski zbor iz Brnc pa več drugih žalostink. Pri odprtem grobu so se poslovili od Grafenauerja še zastopniki koroških Slovencev iz raznih krajev Slovenije.

Konferenca denarnih zavodov v Zagrebu

Zagreb, 15. decembra. o. Dopoldne je bila v prostorih tukajšnje borze konferenca zastopnikov vseh profesionalnih organizacij denarnih zavodov v Jugoslaviji. Med organizacijami denarnih zavodov so se vršila še dalje časa pogajanja, da bi zaščitli kmetov sploh ter posebno napram vprašanju krize našega bankarstva in denarništva. V tem pogledu so obstojale razlike v mnenjih med beograjskimi in zagrebskimi organizacijami, po dolgih pogajanjih pa so se sporazumeli predstavniki vseh profesionalnih organizacij denarnih zavodov o skupnem stališču na

podlagi kompromisa. Na današnji konferenci sta bili zastopani obe zagrebski organizaciji, Savez denarnih in zavarovalnih zavodov ter Udrženje bančnih in zavarovalnih podjetij v savski banovini, nadalje Udrženje bank iz Beograda, Društvo bančnih zavodov iz Ljubljane ter udruženji bančnih in zavarovalnih podjetij iz Novga Sada in Splita. Na konferenci je bila sprejeta spomenica, ki obsega 22 strani in ki bo izročena vsem mero-dajnim činiteljem. V državi imamo okrog 620 denarnih zavodov, izmed katerih jih je 400 imobiliziranih zaradi zaščite kmetov.

Podpis arbitražne pogodbe z Dansko

Beograd, 15. decembra. AA. Včeraj sta Jugoslavija in Danska podpisali dogovor o arbitražnem urejanju sporov. Svečanemu dejanju so prisostvovali predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović, pomočnik zunanjega ministra Martinac in šef kabineta zunanjega ministrstva Protić za Dansko pa poslanik Erik Diering in tajnik poslanštva Mirner. Po podpisu dogovora je bil objavljen naslednji komunike:

Opoldne je v svojem kabinetu v zunanjem ministrstvu podpisal predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović z danskim poslanikom Erikom Dieringom v Beogradu, dogovor o pomiritvi arbitraži in sodni ureditvi sporov med našo kraljevino in Dansko. Dogovor je izdelan po vzorcih, ki jih je določilo Društvo narodov, je splošnega značaja in

odreja v glavnem fakultativni postopek pomiritve in morebitni obvezni sodni postopek pred stalnim mednarodnim sodiščem v Haagu za pravne zadeve ter obvezni pomiritveni postopek in morebitno obvezni arbitražni postopek pred posebnimi arbitražnimi sodišči za druge spore.

Danski poslanik Erik Diering je izjavil novinarjem:

Srečen sem, sem danes podpisal dogovor o arbitraži med našima dvema državama, ki še nikoli nista imeli nesoglasij in sporov med seboj. Moja država ima stalno poslanstvo v Beogradu in upam, da bodo po zasluzi novopodpisane dogovora postali prijateljski odnosi, doseženi zadnja leta med Jugoslavijo in Dansko, še intimnejši.

Sportna nedelja

Nogometni parlament zboruje

Ob veliki udeležbi se je včeraj pričela glavna skupščina JNS — Za Ljubljano je v upravnem odboru Klemenčič Milovan — Skupščina bo trajala pozno v noč

Beograd, 15. decembra. p. Ob 9. dopoldne je bil odprt 18. občni zbor JNS v dvorani Delavske zbornice. Odpril ga je predsednik saveza g. Radovanović in predlagal konstituiranje verifikacijskega odbora, v katerega je bil poleg drugih izvoljen tudi delegat LNP g. Stanko. Po poročilu verifikacijskega odbora se je občna zbornica udeležila 118 predstavnikov, ki so zastopali 564 klubov izmed 620, kolikor jih je vkljenjenih v savez. Skupina LNP je imela 47 pooblastil, opozicija 117. Ob priložnosti občne zbornice, ki mu je prisostvoval tudi prof. Mesmer kot delegat ministra za telesno vzgojo so bile poslano pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu Pavlu in ministru za telesno vzgojo Komnenoviću.

Pozdrav predsednika

V svojem otvoritvenem govoru je predsednik Radovanović poudarjal, da preteklo leto ni primerno težko pričakovanega znižanja taksa, niti zakona o telesni vzgoji, čegar osnutek je bil zelo nepopoln in zaradi tega tudi umaknjen. Nadalje se je spomnil smrti iskrenega in velikega prijatelja Jugoslavije predsednika bolgarske sportne federacije Dimitrija Ivanova, čigar spomin je občni zbor počastil s klici: Slava!

Tajniško in blagajniško poročilo

K tajniškemu in blagajniškemu poročilu sta podala precej nehtne pripombe delegat Jugoslavije Todorović in Muković iz Podgorice. Kakor na vseh poslednjih občnih zborih saveza, tako se je tudi na današnjem zopet pojavil stereotipni primer g. Nestorja Sagedinskoga, tajnika subotiskega podsaveza, ki ga je sprožil predsednik Bačke Tevčić Giza. Danes je bila razprava o tem zelo kratka in je občni zbor kaj kmalu prešel preko te vsakoletne točke dnevnega reda.

Po daljšem pojasnitvi saveznega tajnika Koste Hadžija sta bili sprejeti tajniško in blagajniško poročilo, proti katerima so glasovali le trije delegati.

Resolucija sportni javnosti

Po odobritvi teh poročil je tajnik Kosta Hadžić predlagal resolucijo, namenjeno vsej sportni javnosti, kakor tudi vsem merodajnim faktorjem. Bil je danes prvi primer da je bila na obnem zboru JNS predložena resolucija sprejeta soglasno.

Resolucija, ki je bila sprejeta po kratki debati vsebuje naslednje zahteve:

1. da se zmanjšajo, odnosno ukinejo takse na sportne prireditve.

2. da državne in samoupravne korporacije ne odvzemajo klubom zemljišč, na katerem so vzgajena igrišča, nego jih jim poklonijo ali pa dajo v najem za minimalno najemnino.

3. da se vsej srednješolski omladini omogoči popolno in svobodno delovanje in udejstvovanje v sportnih društvih.

4. naj država iskreno in vsestransko podpre naš sport in njegove interese.

Volitev upravnega odbora

Nato se je odredil odmor 10 minut, da se izvoli kandidacijski odbor za sestavo upravnega odbora. Za Ljubljano je bil v ta odbor izvoljen g. Nedeljko Buljević. Ta kandidacijski odbor pa je sestavljal listo preko ene ure in to zaradi vprašanja kandidature bivšega saveznega kapetana Boška Simonovića in g. Brane Borovića. Sporazum je bil dosežen šele takrat, ko je bil g. Boško Simonović predlagan za častnega člana, a g. Brane Borović v nadzorni odbor. Predlagana kandidacijska lista je občni zbor sprejel z vzklikom. Upravni odbor bo torej izpolnjen z naslednjimi odborniki:

Predsednik: Ljub. Radovanović II. podpredsednik: dr. Muhajir Andrejević tajnik za notranje posle: Kosta Hadžić II. blagajnik: Bora Petković. Odborniki: dr. Šime Jurišić (Sarajevo) Stevan Trifunac (Skoplje), Milutinac (Niš), Josip Teisl (Osijek), dr. Nižetić (Solit) Klemenčič Milovan (Ljubljana), Miroslav Pavličević, Bogoljub Gurić, Branko Dostanić, Slavko Panajotović, Nikola Simić.

Nadzorni odbor: Borović Brana, Rista Milutinović, Nikola Stojanović, namestniki: Milan Milanović, Vasa Bukva in Djordje Martinović.

Delegati na nogometni tekmi

Dopoldanski del skupščine se je končal ob 13.30. Popoldne so delegati prisostvovali nogometni tekmi med dvema reprezentancama Beograda. Tekma je z 2 : 2 (1 : 1) ostala neodločena.

Državno prvenstvo

Ob 16.30 se je občni odbor nadaljeval in razpravljao o prvi točki dnevnega reda, t. j. o novem splošnem pravilniku. Debatu o tem je zvečer še trajala. Večina členov pa je bila sprejeta z majhnimi izjemami. Edino debata o § 7 (amaterizem) je bila odložena na konec občne zbornice. Izvoljen je bil petčlanski odbor, ki bo izdelal izjavo o tem, kaj se razume s pojmom »amater«.

Ob zaključku lista je zbor še v polnem teku. Vodi se še vedno ostra debata o spremembi posameznih paragrafov, pravil. Vprašanje tekem za državno prvenstvo bo prišlo na vrsto šele pozno ponoči. Največ izgledov ima po trenutnem položaju predlog Zagreba, po katerem bi se morali vsi klubi vrniti v podsavezno prvenstvo. Ligo desetih ali dvanaestih klubov delegati ljubljane odklanjajo.

Hašk v ligi

Hašk : Hajduk (Sarajevo) 3 : 3 (1 : 1)

Zagreb, 15. decembra. Danes se je vršila zadnja kvalifikacijska tekma med zagrebskim Haškom in sarajevskim Hajdukom, ki je proti pričakovanju ostala s 3 : 3 (1 : 1) neodločena. Ker je Hašk že na prvi tekmi v Sarajevu odnesel obe točki, zanimanje za to tekmo ni bilo veliko. Današnjemu srečanju je prisostavilo samo okoli 400 ljudi.

Vendar pa je bila igra, čeprav je bil teren blaten in je snežilo, precej živahna. V začetku je bil Hajduk slab, kasneje pa je nudi boljše igre ter je bil proti koncu tekme celo nadmočen. Haškovi igralci zaradi slabega terena niso pokazali lepe igre. Pri Hašku so bili najboljši Gayer v krilski vrsti dalje obramba ter Fink v napadu. Pri Sarajevčanih pa je treba poudariti branilca in vratarja Čelebešića.

Goli so padli takole: v 40. min. je Vidović zabil prvi gol za Haška, vendar pa je Vunek že minuto kasneje izenačil. Prva minuta drugega polčasa prinese zopet Hašku vodstvo z zgodnjim Horvatom. V 18. min. pa izenači Džanežić. V 20. min. je uspešen zopet Vidović, v 35. min. pa je Džanežić postavil končni rezultat.

Sodil je g. Jokić iz Beograda dobro. Ker je torej Hašk v dveh tekmah dosegel tri točke, se je plasiral definitivno v državno ligo.

★

Ostale nogometne tekme

Praga: Prvenstvo: DFC : Kladno 2 : 2, Prostějov : Sparta 1 : 0! Slavija : Morav. sk. Slavija 1 : 0.

Rim: Alessandria : Firenze 2 : 1, Milano : Palermo 3 : 1, Roma : Sampierdarena 2 : 0, Torino : Bologna 0 : 0, Bari : Genova 3 : 2, Lazio : Ambrosiana 0 : 0, Juventus : Napoli 1 : 0.

Budimpešta: Prvenstvo: Ferencvaros : III. okraj 5 : 1, Hungaria : Tjrekves 1 : 0, Phibus : Ujpest 2 : 2, Bocsai : Eudai 6 : 0, Kispest : Soroksar 2 : 1, Budapest : Salgotarjan 4 : 1.

Dunaj: Sportklub : Libertas 5 : 4 (3 : 2) Prijateljska.

Nemci pomagali še do prav velikega poleta: zvezke razpoložljivi nemški prometni urad (Nemacki saobraćajni biro) v Beogradu, Knežev spomenik št. 5.

S. K. Ilirija (nogometna sekcija). Danes ob 20. važna seja načelstva pri Bončarju. Udeležba vseh članov dolžnost.

Ugrabljenje 15 letne deklice

Zasledovalci so izsledili ugrabitelje in dekle rešili

Sremska Mitrovica, 15. dec.

V tukašnjih krajih je kljub strogi zbranosti v navadi, da si ta ali oni fant poišče nevesto z ugrabljenjem. Tako ugrabljenje je bilo na prav drzen način izvršeno v petek zvečer. Mlad fant iz vasi Hrtkovce Toma Mandušić se je s tremi tovarišji dogovoril, da bo ugrabil 15 letno Stefico Kovčevićo. Mandušićeva družba je prišla na kraj, kjer naj bi deklito ugrabili, kar z vozom in se skrivali v neki jarek S seboj so privedli tudi kmetu Pečo Popovčaku, da bi jim pomagal. Popovčak je imel naročilo, da ustavi Stefico, ko se bo vračala z neke poti domov, s čimer bi skrito družbo opozoril, da je žrtev že na mestu.

Bil je večer, ko je Stefica stopala po cesti proti domu. Popovčak jo je po dogovoru ustavil in izpregovoril z njo nekaj besed, nato pa je začel jo pot, kakor da se ne namerava nič hudega zgoditi. Tedaj pa so skočili iz zasede najprej Mandušić in za njim njegovi pomagači. Kakor bi trenili, se je deklica znašla na vozu, ki je nemudoma zdirjal v noč. Eden izmed družbe je tiščal dekletu roko na usta, da ni mogla kričati, a ostali so ji grozili z revolverjem in puško. Po naključju se je tedaj pešal mimo neznani avto, pa so ugrabitelji iz strahu pobegnili z dekletom preko polja domov v Hrtkovce. Tu pa se zasukal niso čutili dovolj varni, zato so nadaljevali z žrtvijo pot v vas Kraljevo, kjer so pri nekem Mandušićevem sorodniku pustili dekle. Mandušić je hotel ostati čez noč pri dekletu, toda mladenka je na kolenih prosila gospodarja, naj se je usmili in jo reši vsiljivec. Gospodar se je dal prepričati in jo je zaklenil v sobo. Nato je pogledal ugrabitelje in se s puško v roki ustopil pred vrata, kjer je nesrečno deklico stražil vse noč.

Včeraj jutraj je Mandušić ponovno prišel k sorodniku in z grožnjami izsilil od

Zaprtje, nenormalno

razpadanje in gnolba v črevesju poneha po uporabi naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice.

Ogn. reg. S. hr. 15483/35

Nj. Vel. kraljica otvorila razstavo božičnih darov

Beograd, 15. decembra. AA. V petek ob 4.30 popoldne je Nj. Vel. kraljica Marija otvorila dobrodelno razstavo božičnih darov v prostorih beograjskega ženskega društva. Otvoriti so prisostvovala ga. predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića, ga. trgovskega ministra dr. Milana Vrbanića, ga. ministra za telesno vzgojo naroda g. Mirka Komnenovića, ga. francoskega poslanika grofa Dampiera, angleškega poslanika g. Campbella, turškega poslanika Ali Hajdarja, uprava beograjskega ženskega društva in mnogo uglednih gošpa iz beograjske družbe.

Otvoritev nove ženske gimnazije v Beogradu

Beograd, 15. decembra. o. V prisotnosti Nj. Vel. kraljice Marije, patrijarha Varnave, prosvetnega ministra Stošovića, predsednika senata dr. Tomašića, predsednika Narodne skupščine Čirica in mnogih drugih odličnikov je bilo danes slovesno odprto novo poslopje II. ženske gimnazije v Beogradu.

Vojaški ataše v Parizu

Beograd, 15. decembra. p. Za vršila dolžnosti vojnega atašeeja v Franciji, Angliji in Španiji s sedežem v Parizu je imenovan inž. polkovnik za generalštabno stroko Djordje Gilić doslej pomočnik načelnika štaba II. armije.

Tržaška trgovinska mornarica v službi vzhodno-afriške ekspedicije

Kakor znano, so voješkim oblastem že meseca marca, ko so pričeli prvi večji vojaški transporti odhajati v Vzhodno Afriko stivali na razpolago celo vrsto ladij italijanske trgovinske mornarice, hkratu pa so pričeli nakupovati večje tovorne ladje tudi v inozemstvu. Tržaški »Piccolo«, ki je znan kot glaslo tržaških pomoških in finančnih faktorjev, pa tudi »Popolo« sta te dni objavila daljši članek, ki zvešča prav za prav kot reklama za tržaški Lloyd in Cosulichovo družbo, a vsebuje hkratu tudi zanimive informacije, ki kažejo, kako je bila italijanska trgovinska mornarica angažirana za vzhodno-afriško ekspedicijo. Sedaj, ko se izvaja sankecije, to ni niti več taka škoda, ker bi ladje sicer ostale brez dela zasidrane v domačih lukah.

Po podatkih, ki sta jih objavila oboje, sta, so stivali vojaškim oblastem na razpolago samo tržaški Lloyd 18 velikih la-

KOLIKO

metrov meri vaše okno?

A meter WINDFIXA

stane samo 6 in Din!

A koliko plačate za kur-

stvo?

Windfix

Jug. pat. pusteno-kovinsko brtvalo

za okna in vrata

A. Hrlić, Zagreb, Gajeva 20

Zrnce Franjo — Ljubljana

KOPITARJEVA ULICA 1.

dij, Cosulich 6, družba »Italia«, s katero sta oba tržaški podjetji v rajtsejnskem sodovanju, pa 16 ladij s skupno tonažo 414.907 ton. Zasečeno je bilo tudi znatno število ladij drugih paroplovnih družb. Ladje »Italia« so preplele progo od Italije do Vzhodne Afrike, ki meri približno 6500 km, 72 krat, ladje tržaškega Lloydja 98 krat, Cosulichove pa 25 krat, tako da je opravilo le teh 40 ladij skupno 195 voženj v Massauo, Asab, Madišo in druge eritrejske in somalijske luke.

Vsako leto se lahko na osnovi teh podatkov sklepa, kolik je bil prav za prav resnični obseg vseh transportov ljudi in vojnega materiala. Zanimivo je, da je med temi ladjami 7 modernih parnikov, ki so jih preuredili v bolniške ladje. Tudi te ladje so stalno prevažale rančence in bolnike iz Vzhodne Afrike v Italijo in na Dekanske otoke.

solj, kako so skozi mesece odlašali blago iz skladišč in ga v celoti odnesli za skoraj četrt milijona dinarjev. Skrbni je bil do zadnjega časa trgovski pomočnik pri trgovcu Welusu, pa je zato dobro poznal domače razmere. Prav tako je bil Koreny, ki je škotskovalski državljani, pred leti uslužben pri Welusu. Tretji arbiranec, Mihaš Stuler, je bil poslovodja poizkušne Peko, ki ima poslovne v hči okradenega trgovca. Mihašev brat Mirko Stuler je po polkicu čevljarški pomočnik.

Pri zaslišanju so nepridipravniki, ki so imeli kaj od skladišč, valili krovno drug na drugega. Kakor vse kaže, je glavni krivec Koreny, ki je tudi dal pobudo za vno. Plen (razno suknjo, perko, čevlje in drugo) so razpečevali po romih krajih, zlasti po Sloveniji, kjer se vrši preiskava, koma so prodali blago.

Poročeni na trgovskih akademijah ne morejo studirati

Beograd, 15. decembra. AA. Na osnovi čl. 22 in 23 zakona o srednjih trgovskih šolah je minister za trgovino in industrijo izdal odlok, po katerem se poročeni učenci in učenke ne morejo vpisati kot redni učenci na srednje trgovske šole. Takšni učenci lahko dokončajo svoje šolanje samo kot zasebni učenci.

Premestitve pri finančni kontroli

Beograd, 15. decembra. p. Premesteni so po večinski finančne kontrole v Sisku Stevan Ogrjenović, k glavnemu oddelku finančne kontrole v Ljubljani — desni leg. Fran Toš iz Murske Šabote v Zagreb, Matija Ivančič iz Zagreba v Mursko Sobotu ter pooverjeniki finančne kontrole Anton Lemec iz Celja v Sisak, Fran Dragičić iz Zagreba v št. Vid nad Ljubljano, Karel Paterni iz št. Vida nad Ljubljano v Zagreb in Davorin Golob iz Dravograda v Zagreb.

Potem, ko je vse svoje moči posvetil mladini in delu za narod, je 15. decembra 1935 ob 8. uri za vedno zatisnil svoje trudne oči v 82 letu starosti gospod, doktor

TOMAŽ ROMIH

RAVNATELJ MEŠČANSKE SOLE V POKOJU, IMENITELJ REDA SV. SAVE, ČASTNI ČLAN UDRUŽENJA MEŠČANSKO-SOLSKIH NASTAVNIKOV, ČASTNI MEŠČAN MESTA KRŠKO, ČASTNI ČLAN RAZNIH DRUSTEV IN USTANOV.

V Krško, kraj njegovega 47 letnega neumornega, ne-sebičnega delovanja, se vrne k zaslužnemu počitku v torek 17. decembra 1935, kjer se vrši ob 16. uri izpred šole pogreb na krško pokopališče. Blagoslovitev njegovih zemskih ostankov v Novem mestu bo 17. decembra ob 11. uri.

Maša zadušnica se bo brala 18. decembra 1935. ob 8. uri v pokopališki cerkvi v Krškem. NOVO MESTO, 15. decembra 1935.

Sin BOŽIDAR,

soodnik okrožnega sodišča v Novem mestu z ženo FINO.

„Olympische Spiele 1936“

Tudi 5 številka oficijelne glasila propagandnega odbora z XI olimpiado pod gornjim imenom je enako bogata in razkošna kot prejšnje štiri. Uvodni članek je posvečen olimpijski konkurenci lepih umetnosti, nato pa je uvrščen naslednji iz serije sestavkov iz zgodovine modernih olimpiad. To pot piše Kurt Dorrey o pariški olimpiadi 1900. Kopica krasnih slik opremlja kratke vrstice o glavnem, kar je treba ve-

TEDEN DNI FILMA

Film „Bosambo“ pride v Ljubljano

Ko so pred osmimi, desetimi leti izhajale Wallaceove knjige, so se ljudje kar trgali znanje. Ni čudno, saj so bile napeto pisane in so po svoji kvaliteti visoko presegale večino druge kriminalne literature. Enak sloves so si pridobile tudi Wallaceove afriške knjige, ki jih je spisal lepo število. Zlasti roman »Sanders z reke« so ljudje kar požirali.

To delo so lani filmali in letos vrte film že po vsem svetu.

Premiera, ki je bila letošnjo pomlad v Londonu, je zbudila vihar navdušenja. Predstave so bile tri tedne vse razprodane — in v Londonu so v boljših kinih vstop, mine nekoliko višje kakor pri nas.

Film je režiral znani režiser Aleksan-

der Korda, ki ga poznamo že po filmu »Rdeči cvet« in še nekaterih. Njegov brat Zoltan Korda pa je posnel v Afriki vse zunanje prizore.

Glavno vlogo igra znani črnski igralec Paul Robeson, njegova partnerica pa je Nina Mae MacKinney, ki je igrala pred leti glavno vlogo v filmu iz zamorskega življenja »Aleluja«. Morda se še kdo spomni, da se je mudila v Ljubljani in v Beogradu ob premieri svojega filma.

Film bo zanimiv tudi kot studija o življenju zamorcev. Zlasti zdaj, ko se nabirajo nad črnim kontinentom težki oblaki, je aktualen in bo nedvomno privabil obilno gledalcev.

Nina Mae Mac Kinney in Paul Robeson v filmu »Bosambo«

Kako so delali film „Križarje“

Film »Križarje«, ki ga je nedavno dovršil slavniti filmski režiser Cecil de Mille, so delali malone poldrugo leto. Da se je pri tem primerilo marsikaj smešnega in zabavnega, menda ni treba posebej pripovedovati. Igralci so se pritoževali, da morajo nositi dolge ure težke železne oklepe, Cecil de Mille pa jim je odvrnil, da so morali pravi Križarji cela leta potovati v težkih zarjavelih oklepih. Nekega večera, ko je bilo konec snemanja, je Cecil de Mille sam preiskusil, tak oklep in šel z njim po atelijah. Ko se je vrnil v svojo garderobo, pa ni bilo nobenega kovača v bližini. Cecil de Mille je moral čakati skoraj tri ure, da so poiskali nekoga, ki mu je naposled odpel oklep. Odtlej so imeli igralci z oklepi

krajsi delovni čas.

Za »Križarje« so zgradili v ateljejih pravo kopijo Akonske trdnjave, posebno mošejo, odkoder je muzejin prepeval svoje molitve. Ta muzejin je bil de Millu trn v peti. Ko ga je namreč opazil, je dal poklicati frizerja in mu dejal: »Ta človek ima takšno brado, kakor kakšen kozel! Takoj mu nalepite drugo!« Vsi, ki so stali v bližini so se začeli muhati, trivce pa je stopil k muzejinu in mu hotel brado odtrgati... Toda brada je bila prava. Za muzejina je bil namreč neki arabski sluga, ki ga je bil privedel Victok Mac Laglen s seboj iz Bagdada in ki je že dolgo želel, da bi lahko v filmu pel večerne molitve z minareta mošeje.

Iz akvaristove torbe

O majhnem akvariju, vodnem življenju in neobgledu

Božiček je pred durni in željno ga pričakuje staro in mlado, ker nam izposluje nekaj prostih dni za odmor in ker nam, če je količjak mogoče, prinese kako darilo. Ljubiteju vodžitja je seve akvarij ali katekari. K akvariju spadajoča naprava predmet njegovih želj in tu in tam ustrezne božičke zlasti mladini, vedo, da je priložnost ljubce date na pravi poti, na poti, ki ga epaja e stvarsvom, a ta ljubezen plemeniti srce.

Majhen akvarij, dno posuto z mivko, nekaj vejic račje zeli ali helodeje, ki jih otežimo na dnujem koncu s kamenjem, da se ne dvignejo, dve majhni ribici, par polžev — in v sobi imamo majhen del potoka ali jezera, lep okras za sobo, živalce in rastline doli vsakdo, če poseti katere, kakoli akvarista. Nega ribic je lahka. Dnevno nekaj zrnc pšicidina, za priboljšek nekaj povodnih bolh ali pa črvčkov — nitkarjev; če teh ni, malo nastrganega (ne razkosanega) mesa in ribice so zadovoljne. Če izvlečemo z gumijevo cevjo dvakrat do trikrat na teden odpadke hrane in drugo nesnago, je voda vedno čista in bistra, izmenjava nepotrebna, živalcam je pa dobro. Zlasti o božiču, ko nam je zima umorila na prostem vse zelenje, počiva naše oko s posebnim užitkom na zelenih vejicah povodnih rastlin, ki jim zadostujeta za rast zmerna svetloba in zmerno topla voda, ki je kakor znano vir vsega življenja in vsa živa bitja na kopnem nosijo v svojem organizmu nepobitne dokaze o vodnem življenju prvotnih vretenčarjev, katerih potomci so, Velikanska je bila ta naša žibelj, ko se je začelo porajati prvo življenje. Tudi še dandanes je vode več kakor kopnega. Ko pogledamo na našo oblo ugotovimo silno površino vode (70%) in razmerno prav majhno površino kopnin (30%). Na nekaterih mestih znaša globina morja skoraj 10.000 m, povprečna globina pa okoli 3.500 m. Če bi erozijske in eolske sile odnesle v morja vse kopno in ko bi kdo utegnil zravnat vse morsko dno, bi (po Penku) pokrivala voda še vedno 2.640 m na visoko vse zemljo. Razumljivo je torej, da je v vodah številno mnogo več živih bitij kakor na kopnem, kjer jim je na razpolago razmerno omejen prostor.

Z mnogimi takimi prebivalci smo se že spoznali, danes se pa seznanimo z belopogastim neobgledom (uranoscopus scaber Cr.), ki doseže dolžino 25 do 30 centimetrov, spada pa v rod neobgledov, ki jim je vsem lastna velika glava, proti repu livkasto zožujoči se trup, kratak trn ob ramenih velike prsne plavuti in nadstojen, strm gobček. Prva hrbtna plavut je kratka in črna, druga hrbtna in podrepna sta pa dolgi in segata skoraj do repne plavuti. Po očeh, ki so tako rekoč na čelu in gibljive, že lahko sklepamo, da spada riba med prežalke, ki leže mirno, čisto v pesek zakopane na dnu, da bi z bliskovitim zaletom ugrabile v bližino plavajočo živalco. Naš teleban pa privablja ribe še na posebno zvit način. Če ga opazujemo v plitki vodi, zakopane ga do gobčka v pesku, se pojavi okoli gobčka črv, ki miglja zdaj kvišku, potem se skrči, kakor da bi se hotel zariti v pesek, zatem izgine in se kmalu spet pokaže. To seveda ni pravi črvček, temveč je to črvkasti jeziček, ki ga moli iz gobčka. Ribice mu grejo rade na to vabo in ko jo hočejo zagrabiti, so že same zagrabljene ter na potu v nenasičljiv žlezelci. Opisana ribica živi v topli in ne pregloboki vodi, doma je pa v Sredozemskem morju.

Pet knjig za 20 Din vam da edino Vodnikova družba

njim oplazil čez hrbet — to seveda miroljubnim Ljubljancem ni prišlo na misel.

Z menzami in podobnimi prehranjevalnicami smo v Ljubljani, hvala bogu, dobro založeni. Kakor se vidi, morajo prav dobro uspevati, ker so prav poceni. Ljudje zahajajo vanje rajši kakor v gostilne, ker si pač prihranijo izdatke za pijačo, ki jo je treba v gostilni naročiti.

Nekaj pa je v takih menzah vredno opazovati. Nekateri ljudi, ki tam jedo. Srebrje juho, kakor bi bili sami v sobi, kade kakor Turki, se zadržajo nad postrežnicami, če ne pridejo dovolj hitro na vrsto in še marsikaj. In po kosilu si smažijo zobe četrt ure in gredo naposled po možnosti še z zobotrebecem v usih na ulico.

Menda ne bi škodovalo, če bi priredil v Ljubljani tečaj, kako se je. Če bi se ga udeležili vsi, ki bi ga bili potrebni, bi možak zaslužil že v enem letu lepe denarje. In za Ljubljano bi si pridobil neveljavne zasluge.

Nekaj zanimivega se je zadnjič primerilo v boljši ljubljanski družini.

Domača gospodinja je sedela s svojo prijateljico v sobi. Iznenada je začela, kako je nekaj zaropotalo v shrambi. Dandanes vlni niso nič nenavadnega in se pogosto primerijo tudi ob belem dnevu. Zato je gospodinja takoj mislila, da mora biti kaj takega. Stopila je k telefonu in poklicala policijo na pomoč. In res — preden je minilo pet minut, so bili policisti pred vrati. Gospodinja se je oddahnila. Zdaj se ji ni treba ničesar več bati. Odvedla je policiste pred vrata shrambe in s prijateljico o daleč opazovala, kaj bo.

»V imenu zakona, odprite!« je zaklical mož postavil in potikal na vrata.

Nič.

»V imenu zakona...«

Spet nič.

Policisti so se spogledali. Nihče se ni oglašil. Kaj naj store? In sklenili so, da bodo s silo vdrti vrata in zločinca prijeti. Pripravili so se. Ena, dve, tri! Vrata so se na stežaj odprla. Shramba je bila prazna. Okno zaprto. Nikjer sledu za zločinca. Pač pa na tleh ležalo omele.

Omele, ki je padlo s stene in povzročilo ropot, zaradi katerega je morla priti policija na pomoč.

Tone Brus.

Božična razstava slovenskih umetnikov

Ljubljana, 15. decembra

Ko smo pred 14 dnevi poročali o otvoritvi Goršetove razstave, smo zabeležili zanimiv, pomembni rekord, da ima Ljubljana hkratu tri umetniške razstave. Prejšnjo nedeljo je bila zaključena razstava Luigija Kasimirja in njegove gospe, danes dopolne pa so v Jakopičevem paviljonu brez kakšnih ceremonij otvorili božično razstavo slovenskih umetnikov, tako da je rekord spet obnovljen. Zaradi ploslo organizirane propagande je bil obisk te vsekakor zanimive, kvalitetno pomembne razstave danes nekam majhen, a ne more biti dvoma, da ji bo kulturna Ljubljana v teh kratkih dneh, kar bo odprta, posvetila največjo pozornost, saj spadajo umetnine prav gotovo v prvo vrsto tistih predmetov, ki naj prinesejo ljudem veselja za praznike.

Razstavi so Vavpotič Ivan in Bruno, Santel Henrika, Avgusta in Saša, Zupac, Pregljeva, Piščenceva, Sedej, Slapernik, Maleš, G. A. Kos, Jakac in Pavlovec in kiparja Loboda in Putrich, tako da obsega razstava v celoti 100 slik in dvoje plastik. Odprta bo do praznikov vsak dan od 9. do 17 ure, vstopnina pa je tako skromna (3.— Din, za dijakke 1.— Din), da jo bo lahko obiskala vsa množica občinstva, ki ima kaj smisla za snovanje naše upodabljajoče umetnosti.

Slovenski vokalni kvintet v Zasavju

Litija, 15. decembra

Sinoči je prišel v Litijo koncertiral Slovenski vokalni kvintet iz Ljubljane. Odlična pevka petica, ki jo sestavljajo Tine Stibemik (č. tenor), Milan Jug (II. tenor), Roman Petrovič (bariton), Tone Petrovič (I. bas) in Artur Sulc (II. bas) se je mudila nedavno na zmagoviti turneji po bratski Češkoslovaški, kjer je priredila devet koncertov. Po vrnitvi v domovino pa so prejeli povabilo litškega Sokola in so sinoči prvič po povratku na stopili spet pred rojaki.

Kljub pomanjkljivi reklamni se je zbralo v Sokolskem domu mnogo ljubiteljev lepega petja iz Litije, Šmartna, Ponovič in okolice. Kvintet je začel s svojim geslom »Zdravo, zdravo!«, Nato pa so se vstrelile umetne in narodne. Z največjo dovršeno stjo in lepim prednašanjem so zapeli »Mirsko« »Jutro«, Predločevih »Sedem rož«, Adamičeve »Završke fante« in »Oženil se bom«. Slikovito je bil predvajan tudi För-

sterjev »Spak«. Našega navzočega domačina Petra Jereba so počastili s tremi njegovimi skladbami: »O kresuc«, »Psemce« in »Peim roža«, ki so jo morali ponoviti. V posebnem ciklu so nam zapeli prisrčne koroške in druge narodne, med njimi Maroltovo koroško »Te, te, te dobro poznam«. Marinkovičeva udarna »Na Adrij« je zaključila prisrčen pevski večer.

Občinstvo je znalo ceniti umetniško podajanje pesmi in je pevce ves čas hvaležno pozdravljalo. Društveni starosta učitelj g. Veno Taufer jih je v drugem premoru pozdravil na odru, pri čemer so pevci prejeli tudi kite cvetja.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 16. decembra: zaprto.
Torek, 17. decembra: zaprto, (gostovanje v Celju: »Izdaja pri Novari«).
Sreda, 18. decembra: Vesela božja pot. A.
Četrtek, 19. decembra: Otrci. B.

OPERA

Začetek ob 20.

Ponedeljek, 16. decembra: zaprto.
Torek, 17. decembra: zaprto.
Sreda, 18. decembra: Kraljičin ljubljenec. Red Sreda.

Četrtek, 19. decembra: Aida. Red Četrtek.
Prihodnja premiera v ljubljanskem dramu bo štiridnevska drama iz življenja francoskega pisatelja Moliera z naslovom »Moliere«. Godi se začne vladanja Ludovika XIV. Delo je izredno močno, odsko učinkovito. V operi bo v soboto zvečer premiera opere »Salome«.

Vremensko poročilo. Sneži v območju Alp in na Balkanu. Nad severno-zapadno Evropo je ciklon. Visok pritisk z oblačnim vremenom, mestoma s snegom, vlada v ostalih delih. V Jugoslaviji je oblačno povsod. V primorskih krajih dežuje, na severno-zapadnem in vzhodnem delu sneži. Temperatura se je nekoliko zvišala; najnižja Mrzli Vodici — 5, najvišja v Ercegnovem + 11.

Novosadska napoved za danes: Oblačno, dež v primorskih krajih, sneg v notranjosti. Temperatura se bo nekoliko zvišala.

Žena v našem kazenskem pravu. O tej temi bo predaval danes dne 16. decembra ob pol sedmih zvečer v dvorani mestnega magistrata g. dr. Branko Goslar. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za to važno in zanimivo vprašanje.

Sveže najfinejše norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne

DR. G. PICCOLLIJA

V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Ako se sami brijete, potem uporabljajte PERI KREMA.

PERI KREMA ZA BRITJE

PERI KREMA ZA BRITJE

Skladišče za Jugosl.: Jugofarmacija d. d., Zagreb, odd.: Kozmetika

Ljubljanski kalejdoskop

Da ima Ljubljana velik promet, tega menda ne bo nihče tajil. Saj smo morali zaradi tega prometa postavljati celo rešilne otoke, podirati hiše in zidati iz iste opeke nove, zgraditi tri mostove in skriti stranišče pod njimi. In še ubogi Prešeren je zmerom v strahu, ali ga ne bodo lepega dne postavili na sredo Ljubljane, da ne bo oviral prometa.

Samo nekeje ni mogoče nikoli urediti prometa: pred pošto. Zlasti opoldne in ob šestih zvečer je človek neprestano v nevarnosti, da pride pokolesa ali pa da ga ljudje zmečkajo.

Nekaj bi predlagal:

Pri nas imamo vse počno natečajev. Za zidanje hiš, za plakate, za znake, za prevajanje tujk, za naštevane filmov in kdo ve kakšne še. Kaj če bi naša občina razpisala natečaj, kako bi bilo mogoče urediti promet pred pošto? In podelila, recimo tri nagrade (5000, 30000 in 2000 dinarjev). Morda bi kdo kaj umestnega svetoval, ker na oficijelnih mestih ničesar takega ne odkrijejo? In če bi potem še nekaj časa debatirali in delo odlašali, je prav verjetno, da bi se dalo to vprašanje v desetih, dvajsetih letih uspešno rešiti.

Na zimo pritise mraz in z njim vred brezposelnost v mesto. Seveda, zunaj ni dela, v mestu se pa le da ujeti kakšen grizljaj. Hoditi je treba pač od vrat do vrat in...

... in brezposelnosti hodijo. Dan za dnem, od jutrnih do večernih ur. Zlasti po boljših hišah. Povprečno po petnajst na dan, da je treba neprestano poslušati zvonjenje na vratih.

Ljubljancem niso skopli, toda vsaka reč ima svoje meje. Tudi prosjačenje bi jih moralo imeti.

Lani se je dala miloščina na magistratu odkupiti. To seveda navala prosečih po stanovanjih ni odpravilo, pač pa ga je vsaj malo zavrla. Letos tega ni več. Zakaj ne?

Med brezposelnimi je veliko število tujih, ki berajo iz komodnosti. Saj se je že celo izkazalo, da so bili med prosečimi taki, ki imajo doma posestva. In pijan

prosjak v Ljubljani tudi ni posebna redkost. Čedalje več jih je in časih so kar nevarni, zlasti če vidijo, da so kje same ženske doma. Tudi se zgodi, da se takega usmiljenja vrednega človeka časih kaj prime, kar ni njegovega.

Če je naša občina preslaba, da bi uvedla kakšno izdatnejšo pomožno akcijo — v našem listu smo že marsikaj predlagali, pa se nihče od gospodov ni zganil — naj stori vsaj tole:

Ugotovi naj, kdo po hišah prosjači in naj da vsem, ki so res potrebni podpore, legitimacije, da smejo prositi. To bo stalo občino samo toliko, kolikor stane papir za legitimacije in nič več. Številno prosečih pa se bo zmanjšalo vsaj na polovico. Vsakdo, kdor bo prosjačil brez take legitimacije, pa naj se brezobzirno kaznuje in izžene v svojo občino.

In še nekaj. Za prosjačenje naj se določi vsak dan določene ure. Recimo tri ure kar bo čisto dovolj.

Pri sistematičnem omejevanju brezposelnosti z javnimi deli je občina docela odrekla, ker nima denarja. Morda bi se ji posrečilo urediti vsaj to, kar tu predlagamo.

Na gladkih ljubljanskih ulicah se pogosto primeri, da se kakšen konj spotakne in pade. Zlasti zdaj, ko je vse poledeno, se to rado pripeti. Takrat se seveda nabere kopica dobrih Ljubljancov, ki gledajo, kako se voznik muči, da spravi konja pokoncu. Dobre nasvete dajejo, malo pokritizirajo, konj žival že stoji in potem se počasi razidejo, za senzacijo bogatejši. Da bi pa sam pomagal, tega se seveda nihče ne spomni.

Zadnjič je tako padel konj na Miškošćevi cesti. Nekje od Medvod je prišel voznik in pripeljal drva. Potem je konja pobiral, toda žival je bila težka in cesta nagljena. Konj se ni mogel dvigniti. Tedaj se je voznik ujezil in začel konja obdelovati z bičem in nogo.

Ljubljancem, ki so ta prizor gledali, so bili seveda hudo ogorčeni. Klicali so stražnika, a stražnika ni bilo. Toda da bi bil kdo sirovini izpulil bič in ga nekajkrat z